

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **F. O.**, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti sdělení žalovaného ze dne 22. 4. 2014, č. j. MSP 74/2014-OK-STIZ/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2015, č. j. 46 A 7/2015 - 58, o námitce podjatosti soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Miloslava Výborného vznesené žalobcem ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 As 35/2015,

takto:

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Miloslav Výborný **n e n í v y l o u č e n** z projednávání a rozhodování ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 As 35/2015.

O d ů v o d n ě n í :

Nejvyšší správní soud projednává kasační stížnost žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2015, č. j. 46 A 7/2015 - 58, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti sdělení žalovaného ze dne 22. 4. 2014, č. j. MSP 74/2014-OK-STIZ/3, jímž žalovaný nezjistil, že by pochybil ve vyřízení stížnosti žalobce ze dne 23. 1. 2014.

Žalobce podáním ze dne 9. 3. 2015 namítl podjatost soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Miloslava Výborného z toho důvodu, že jako ústavní soudce projednával jeho ústavní stížnost sp. zn. IV. ÚS 800/11, kterou dle názoru žalobce v rozporu se zákonem odmítl.

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Miloslav Výborný se vyjádřil k námitce podjatosti tak, že k věci samé ani k účastníkům nemá žádný poměr, který by jej z rozhodování vyloučil. Souhlasil s tím, že se jako předseda senátu Ústavního soudu spolupodílel na rozhodnutí ve věci vedené tímto soudem pod sp. zn. IV. ÚS 800/11, to však dle jeho názoru nezakládá důvod pro jeho vyloučení z projednávání věci.

Nejvyšší správní soud uvážil v této věci následovně. Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), jsou soudci „*vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*“. Podle § 8 odst. 5 věty čtvrté s. ř. s. musí účastník řízení námitku podjatosti zdůvodnit a uvést konkrétní skutečnosti, z nichž podjatost soudce dovozuje.

Není pochyb o tom, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námítky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. K této otázce se vyjádřil Ústavní soud, který připomněl, že vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý být mohl (viz náleze ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. náleze ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01).

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tímto principem jsou vyloučeny praktiky kabinetní justice a nestrannost soudního rozhodování je tak chráněna ve prospěch účastníků soudních řízení nejlépe. Uvedeným způsobem je zmíněný princip zásadně naplněn, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

Ve vztahu k rozhodování o námitkách podjatosti soudců je rovněž nutné zdůraznit, že posouzení podjatosti soudce z různých důvodů se musí řídit stejnými kritérii. Proto je také vždy třeba zkoumat, zda vztah soudce ke konkrétní věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že tento soudce nebude moci nebo schopen nezávisle a nestranně rozhodovat.

V nyní posuzované věci stěžovatel tvrdí, že soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Miloslav Výborný je vyloučen z projednávání jeho sporu s žalovaným jen proto, že tento soudce se v minulosti podílel na rozhodování jiné věci stěžovatele u Ústavního soudu pod sp. zn. IV. ÚS 800/11. Tato argumentace stěžovatele však naplňuje hypotézu ustanovení § 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s., podle kterého *„důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“*. Stěžovatel tedy nesouhlasí s tím, jakým způsobem soudce JUDr. Miloslav Výborný rozhodoval jiný spor stěžovatele, který vedl u Ústavního soudu. Byť Ústavní soud setrvale judikuje, že není součástí soustavy obecných soudů a není ani povolán k instančnímu přezkumu jejich rozhodnutí, neznamená to, že by rozhodování soudce Ústavního soudu nemohlo být subsumováno pod hypotézu ustanovení § 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s., která za důvod pro vyloučení soudce z projednávání věci výslovně vylučuje to, jakým způsobem soudce rozhodoval v jiném sporu téže osoby. Skutečnost, že stěžovatel nebyl úspěšný v řízení před Ústavním soudem, tedy ex lege nemůže zakládat důvod pro vyloučení soudce JUDr. Miloslava Výborného ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 As 35/2015.

Pro oprávněné pochybnosti o podjatosti soudce totiž musí existovat shora zdůrazněný vztah konkrétního soudce k věci, účastníkům řízení nebo jejich zástupcům, který dosáhne určité nepřijatelné intenzity. Nic takového z popisované situace nevyplývá, stěžovatel to v principu ani netvrdí a pro své spekulace neuvádí žádný důkaz, zatímco zákonný soudce to jednoznačně

pokračování

vylučuje. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod pro vyloučení zákonného soudce senátu 10 As Nejvyššího správního soudu z projednávání a rozhodnutí věci pro podjatost.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. března 2015

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu